

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud. V. Hadîrca)

Dosarul nr. 2ac-357/15

Republica Moldova
Curtea de Apel Chișinău

DECIZIE

09 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al
Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Ana Panov
Vladimir Brașoveanu și Maria Moraru
Melnic Inga

Cu participarea: intimat SC „Compania Brutarilor” SRL - reprezentant Guțul Olesea,

Examinînd, în ședință judiciară publică, cererea de apel înaintată de SC „Acadivi” SRL împotriva hotărîrii Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Compania Brutarilor” SRL împotriva SC „Acadivi” SRL cu privire la încasarea sumei de 15146 lei cu titlu de datorie, 2726,28 lei cu titlu de penalități, 2573,50 lei cu titlu de dobînză de întârziere și cheltuielile de judecată, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului.

La data de 04.11.2014, reclamantul SC „Compania Brutarilor” SRL, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SC „Acadivi” SRL, solicitînd încasarea din contul pîrîtului a datoriei în mărime de 15146 lei, a penalității în sumă de 2726,28 lei, dobînda de întârziere în sumă de 2573,50 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 613,37 lei.

Întru motivarea acțiunii înaintate, reclamantul SC „Compania Brutarilor” SRL a indicat că, la data de 10.12.2012 între S.C. „Acadivi” SRL și SC „Compania Brutarilor” SRL a fost încheiat contractul de livrare nr.1. Conform pct.1.1 al contractului de livrare menționat, SC „Compania Brutarilor” SRL în calitate de furnizor s-a obligat să livreze marfă, iar S.C. „Acadivi” SRL în calitate de cumpărător s-a obligat să plătească marfa în condițiile și termenele prevăzute în contractul de livrare. Conform pct.3.1 al contractului de livrare, cumpărătorul va achita pentru marfa livrată prin transfer bancar la conturile de decontare a furnizorului sau în numerar în casa furnizorului în decurs de 7 (șapte) zile calendaristice din data recepționării mărfii. Conform datelor din actul de verificare reciprocă pînă la începutul lunii ianuarie 2013 reclamantul a livrat marfă pîrîtului în valoare de 341 578,80 lei, iar pîrîtul a format o restanță la plata pentru marfa livrată în cuantum de 41 508 lei.

Indică reclamantul că între părțile pe dosar au fost duse tratative întru ajungerea la un numitor comun, cu pîrîtul, însă ultimul nu a achitat datoria, astfel pîrîtul S.C. „Acadivi” SRL a acumulat o datorie față de reclamant SC „Compania Brutarilor” SRL în sumă de 15 156,00 lei.

Explică că, debitorul fiind somat la 13.12.2014, despre necesitatea stingerii obligațiilor pecuniare în cuantum de 15146,00 lei, nu a reacționat și nu și-a onorat obligațiile pecuniare față de SC „Compania Brutarilor” SRL din care considerente s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată, încasarea în beneficiul său a datoriei în mărime de 15146 lei, 2756,28 cu titlu de penalitate; 2573,50 cu titlu de dobîndă de întârziere; cu titlu de taxă de stat achitată în mărime de 613,37 lei.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărîrea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015, s-a admis integral acțiunea înaintată SC „Compania Brutarilor” SRL împotriva SC „Acadivi” SRL cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobînzii de întârziere și cheltuielile de judecată.

S-a încasat de la SC „Acadivi” SRL /sediul: mun.Chișinău, str.Sfatul Țării 1, c/f 1003600087025/ în beneficiul SC „Compania Brutarilor” SRL /mun.Chișinău, str. Valea Bîcului 9; c/f 1005600060257/ suma bănească în mărime de 15146,00 (cincisprezece mii una sută patruzeci și ise) lei cu titlu de datorie; 2726,28 (două mii șapte sute douăzeci și șase lei și douăzeci și opt bani) lei cu titlu de penalitate; 2573,50 (două mii cinci sute șaptezeci și trei lei și cincizeci bani) lei cu titlu de dobîndă de întârziere; cu titlu de taxa de stat achitată în mărime de 613,37 (șase sute treisprezece lei și trezeci și șapte bani) lei.

Solicitarea apelantului:

Invocînd ilegalitatea hotărîrii instanței de fond, la data de 26 februarie 2015, SC „Acadivi” SRL a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015, și a solicitat instanței de apel, admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Argumentele apelantului:

În motivarea apelului declarat, SC „Acadivi” SRL a invocat faptul că pricina a fost judecată în absența reprezentantului său caruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței, cu încălcarea dreptului să de acces la justiție, și dreptul la apelare, din care considerente solicită remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

În ședința judiciară a instanței de apel, reprezentantul apelantei SRL „Acadivi”, fiind legal citat nu s-a prezentat, din motive necunoscute instanței de judecată, din care considerente instanța de apel a dispus examinarea pricinii în ordine de apel în lipsa

reprezentantului apelantului, or, potrivit prevederilor art.379 Cod de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului, citat legal despre data, ora și locul ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Astfel, faptul citării apelantului se confirmă prin citația cu aviz de recepție, care confirmă că citația a fost recepționată de apelant.

Reprezentantul intimatului SC „Compania Brutarilor” – Gușul Olesca a pledat în fața instanței de apel pentru respingerea apelului declarat de SRL „Acadivi” și menținerea hotărârii instanței de fond, pe care o consideră legală și întemeiată.

Aprecierea instanței de apel.

Audiind explicațiile intimatului, studiind materialele cauzei și înscrisurile probatorii administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de SRL „Acadivi” și a menține hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. a) CPC RM, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC RM, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC RM, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile art. 238-241 CPC RM constată că, dispozițiile procedurale sus-arătate au fost respectate în tot, astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Materialul probatoriu administrat de instanța de fond, denotă următoarele situații de fapt și de drept.

Astfel, în cererea de apel apelanta indică că nu a fost citată pentru ședințele judiciare din prima instanță, din care considerente pledează doar pentru remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Verificând circumstanțele invocate de apelantă în contradictoriu cu probele anexate la dosar, Colegiul a stabilit că argumentele apelantei în acest sens nu s-au confirmat. Astfel, la f.d.36 este anexat avizul de recepție a citației instanței de fond, care confirmă faptul că apelanta a fost citată în ordinea corespunzătoare pentru ședința judiciară din 28.11.2015, iar la f.d.43 este anexat avizul de recepție a citației pentru ședința judiciară din 28.01.2015, la care pricina a fost examinată în fond. Astfel argumentele apelantei vis-a-vis despre încălcarea dreptului ei la un proces achitabil nu și-au găsit confirmarea în actele cauzei.

Verificând legalitatea hotărârii supuse apelului pe fondul cauzei, instanța de apel a stabilit că prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, în care sens se invocă următoare circumstanțe de fapt și temeieri de drept.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 10.12.2012, între SC „Compania Brutarilor” SRL și SC „Acadivi” SRL, a fost încheiat contractul de livrare a mărfurilor nr.1 (f.d.9-10).

Astfel, conform pct.3.2 al contractului de livrare, cumpărătorul urma să achite marfa livrată și recepționată de apelantă prin transfer bancar la conturile de decontare a furnizorului sau în numerar în casa furnizorului în decurs de 7 zile calendaristice din data recepționării mărfii.

Necăținând la acest fapt, s-a stabilit că în total pînă la începutul lunii ianuarie 2013, SC „Compania Brutarilor” SRL a livrat apelantei SC „Acadivi” SRL, produse alimentare în sumă totală de 341587,80 lei.

Faptul că apelanta SC „Acadivi” SRL a recepționat marfa în mărimea, cantitatea și calitatea stabilită conform contractului, este confirmat prin facturile anexate la materialele dosarului, care sunt semnate și aplicată ștampila agentului economic vizat (f.d. 15-23).

De asemenea, conform actului de verificare a decontărilor din 15.08.2014, suma datoriei la data vizată, constituie 15146 lei, pe care apelanta SC „Acadivi” SRL nu a achitat-o (f.d. 14).

Colegiul relevă, că, în această situație, instanța de fond cu justă cauză a concluzionat că, actul de verificare a decontărilor fiind semnat și ștampilat atât de către SC „Compania Brutarilor” SRL cât și de către SC „Acadivi” SRL, denotă clar și evident faptul că apelanta a recunoscut datoria, însă intenționat nu execută obligațiunile contractuale asumate conform contractului încheiat cu reclamantul SC „Compania Brutarilor” SRL, astfel comportându-se cu lipsă de diligență și cu rea credință față de obligațiunile sale contractuale.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 572 CC RM, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 575 CC RM, obligația trebuie executată în termen, în caz cînd nu este indicat termenul, creditorul are dreptul de a pretinde executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricînd.

Mai mult ca atât, potrivit art. 9 CC RM persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să-și exercite drepturile și obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri iar neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora.

Astfel, în baza circumstanțelor de fapt și temeierilor de drept relatate supra, instanța de fond justificat a admis cerințele SC „Compania Brutarilor” SRL și a încasat de la firma apelantă datoria în suma solicitată, or, după cum reiese din materialele dosarului intimatului a încercat să remedieze situația pe cale amiabilă, înaintînd apelantei SC „Acadivi” SRL la data de 13.12.2013 o pretenție recepționată de către apelantă (f.d.12), și care a răspuns că se obligă să stingă datoria pînă la data de 31.03.2014, lucru pe

care însă nu la făcut.

În conformitate cu prevederile art. 619 alin.(I) CC RM, „obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 CC RM dacă legea sau contractul nu prevede altfel”.

Reieșind din norma dată, raportată la materialele pricinii, instanța de apel reiterează că în cazul de față vina în cauzarea și acumularea unei datorii îi revine „Acadivi” SRL, care urmează să suporte și dobânda de întârziere pentru perioada de plată de la 02.07.2013 pînă la data de 23.10.2014, în total suma dobânzii de întârziere la caz va constituind 2573,50 lei.

Respectiv, instanța de fond întemeiat a dispus încasarea dobânzii de întârziere în suma de 2573,50 lei ținînd cont și de norma art. 617 alin.(4) CC RM, cît și de perioada de întârziere 02.07.2013—23.10.2014.

Instanța de fond de asemenea justificat a admis cerința reclamantului în partea încasării penalității în cuantumul solicitat, reieșind din faptul că conform pct.3.3, a contractului de livrare a mărfurilor nr.1, din 10.12.12, care indică că „pentru încălcarea termenelor de achitare a mărfii recepționate, cumpărătorul achită furnizorului o penalitate în mărime de 0,1 % din valoarea mărfii livrate pentru fiecare zi de întârziere, deoarece în conformitate cu prevederile art. 624 alin.(I) CPC RM, clauza penală constituie o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

În contextul circumstanțelor de drept și de fapt enunțate, instanța de fond justificat a încasat și penalitatea pentru întârziere de plată, atribuind apelantei și cheltuielile de judecată.

Așa fiind, pornind de la prevederile normelor legale atenționate supra, Colegiul conchide că, instanța de fond întemeiat a admis și cerința reclamantei privind încasarea dobânzii de întârziere, sau, prezentul litigiu are un caracter pecuniar, cărora, potrivit legii, li s-a aplicat dobânzile de întârziere.

În acest sens, Colegiul va respinge ca fiind neîntemeiat argumentul apelantei precum că, instanța de fond a adoptat hotărîrea pe cauza dată în lipsa apelantului SRL „Acadivi”, pe motiv că la materialele cauzei la f.d. nr.36 este dovada citării legale pentru ședința din 28.11.2014, iar la f.d. nr. 43 este dovada citării legale pentru ședința din data de 28 ianuarie 2015.

Astfel, se reține că, norma art. 105 Cod Civil, nu este incidentă cauzei examinate, sau, norma legală respectivă reglementează că, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată.

Concomitent, Colegiul reține ca fiind neîntemeiat și argumentul apelantei precum că, instanța nu i-a citat despre ședința de judecată și instanța de fond a adoptat o hotărîre în lipsa acestora, în același timp probele administrate la materialele cauzei, dovedesc contrariul (f.d. 36-43).

Concomitent, instanța de apel menționează că, deși SRL „Acadivi” solicită restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în cererea de apel nu a arătat care anume temei prevăzută de Codul de procedură civilă urmează a fi aplicat de Colegiu în acest sens.

Or, potrivit art. 385 alin. (1) lit. d) CPC RM, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanțe și să trimită pricina spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) și i). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite pricina spre rejudecare în prima instanță în cazul prevăzută la art.388 alin.(1) lit.b); iar art. 388 alin. (1) lit. b), d) și i) statuează că, *pricina a fost judecată de instanță în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; pricina a fost examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale.*

În speță, se constată că, nici unul din cele trei temeiuri expres stabilite de legislația procesuală civilă nu a fost întrunit pentru restituirea cauzei spre rejudecare, pentru care motive, argumentele invocate de către apelantă în cererea de apel nu constituie temei de restituire a cauzei spre rejudecare.

Menționăm că, în cererea de apel SRL „Acadivi” susține că, a fost în imposibilitate de a se prezenta în ultima ședință judiciară, susținînd că, nu a fost citată legal, însă, acest argument al apelantei are un caracter declarativ, care nu poate fi reținut de Colegiu.

În context, se notează că, SRL „Acadivi” a fost citată legal de către instanță pentru ședința din 28.11.2014, dovada fiind avizul de recepție a citației (f.d.nr.36), mai mult, fiind înștiințată repetat prin citație cu aviz de recepție și pentru ședința din data de 28.01.2015 (f.d.nr.43),dovada fiind avizul de recepție a citației, circumstanță ce denotă incontestabil că, apelanta a fost citată legal de instanța de fond pentru ultima ședință.

Mai mult, la acest capitol reiterăm că, art. 102 alin. (4)¹ CPC RM, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Aici, Colegiul remarcă că, la dosar este anexat avizul de recepție a citației pentru ședința din 28.11.2014 și 28.01.2015, semnat de către apelantă la data de 11.11. 2014 și 31.12.2014, conform cărora se constată că, apelanta a fost citată de instanța de fond cu respectarea rigorilor procedurale impuse de lege.

Prin probele administrate în instanța de fond, se constată că, pe parcursul judecării cauzei respective în instanțele de judecată, „Compania Brutarilor” SRL a suportat cheltuieli de judecată în sumă de 613,37 lei, la achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii (fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 661 din 24 octombrie 2014) (f.d. 1).

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Pornind de la norma procedurală citată mai sus, și cu referire la circumstanțele de fapt ale litigiului deferit judecății, Colegiul consideră că, este întemeiată și corect a fost admisă și pretenția reclamantului de încasare a cheltuielilor de judecată, sau, cheltuielile suportate de reclamant pe parcursul judecării cauzei au fost reale, rezonabile și necesare.

Cele relatate în ansamblu atestă netemeinicia apelului declarat de către SRL „Acadivi” și indică la legalitatea hotărîrii primei instanțe, fapt ce impune respingerea apelului și menținerea hotărîrii.

Cu referire la argumentul apelantei privind aplicarea eronată de către instanța judecătorească inferioară a normelor de drept material, Colegiul menționează că în cererea de apel nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă.

Colegiul reține că acest argument al apelantei poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al hotărârii instanței de fond ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către prima instanță și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, normele de drept material fiind aplicate corect, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de respinge apelul declarat de SRL "Acadivi" și a menține hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015.

În conformitate cu prevederile art. 372 alin. (3), 385 alin. (1) lit. a) și art. 389-390 CPC RM, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de SRL „Acadivi”.

Se menține hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Compania Brutarilor” SRL împotriva SC „Acadivi” SRL cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la SRL „Acadivi” în beneficiul bugetului de stat taxa de stat neachitată la depunerea cererii de apel în mărime de 460,50 lei.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs în Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței

Ana Panov

Judecătorii

Vladimir Brașoveanu

Maria Moraru